

شماره ۳۹۸۵۷  
تاریخ  
پست ۱۳۸۷/۲/۲۲

جمهوری اسلامی ایران  
وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی

ریاست محترم دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرج  
سلام علیکم

به استناد مفاد ماده ۸۵ و بند الف ماده ۸۸ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و دستور اکید مقام عالی وزارت، به پیوست نخستین بخش از مجموعه استانداردهای مؤسسات پزشکی جهت استحضار، ابلاغ و اجرا با یک مقدمه و دو فصل با ۱۹ بند تقدیم می گردد. در این راستا بر اهمیت چند اصل مهم مجدداً تأکید می شود:

۱. تمامی واحدهای ارائه دهنده خدمات پزشکی و پیراپزشکی، آموزشی، درمانی، پیشگیری، توانبخشی یا مشاوره اعم از خصوصی، دولتی و خیریه، مطب یا مجتمع و سایر عناوینی که شمول آنها مستلزم ذکر نام باشد؛ مشمول این ضوابط بوده و ملزم به رعایت تمامی مفاد آن می باشند.
۲. تمامی کارکنان آموزشی، بهداشتی، درمانی اعم از رسمی، پیمانی، قراردادی، شرکتی، مشمولین طرح توزیع نیروی انسانی، پاره وقت، اساتید و دانشجویان و کادر اداری شاغل در هر نوع مؤسسه مذکور در بند فوق مشمول این ضوابط می باشند.
۳. رئیس و مسئول فنی هر واحد، رده یا مؤسسه مسئول نظارت بر رعایت و حسن اجرای این ضوابط می باشند.
۴. ضوابط اجرایی و نظارتی حاکم بر این استاندارد مطابق سایر دستورات اداری و ضوابط درمانی می باشد.
۵. ضمن الزام اجرای مفاد این استاندارد توسط پزشکان، منشی ها و کارکنان مطب ها؛ به منظور حسن اجرای بند ۱۸ شایسته است هماهنگی مناسب با سازمان نظام پزشکی محل به عمل آید.
۶. متعاقباً مجموعه کاملی از سایر استانداردهای بیمارستانی در حوزه های مختلف ارسال خواهد شد.
۷. بدیهی است که استانداردهای پیوست به عنوان مصادیق معیارهای چک لیست فعلی ارزشیابی مراکز درمانی (در موارد مرتبط) قابل استناد می باشند.

دکتر سید مؤید علویان

معاون سلامت

دکتر عصمت بارونی

معاون امور دانشجویی و فرهنگی

دکتر بهرام عین اللهی

معاون آموزشی

۲۱۲۸

## استانداردهای ملی پوشش بیماران و کارکنان مؤسسات پزشکی

مقدمه : به استناد مواد ۸۵ و ۸۸ قانون برنامه چهارم توسعه و به منظور ارتقاء مستمر کیفیت خدمات سلامت ، تعالی عملکرد خدمات بالینی ، افزایش بهره‌وری و حفظ حریم شخصی و کرامت انسانی ، رعایت موازین و ضوابط عرفی و اجتماعی ، حفظ سلامت و ایمنی کارکنان و بیماران ، ایجاد تصویر مثبت از اخلاق حرفه‌ای ، افزایش ضریب امنیت فردی و شغلی کارکنان و شناسایی سریع آنان در محیط کار ، استانداردهای پوشش افراد در مؤسسات پزشکی و ضوابط مرتبط با آن به شرح ذیل ابلاغ می‌شوند :

### فصل (۱) کلیات :

- (۱) در اجرای مواد این دستورالعمل رعایت مفاد راهنمای کشوری نظام مراقبت عفونت‌های بیمارستانی الزامی است.
- (۲) لباس فرم کارکنان آموزشی و بهداشتی - درمانی مؤنث شامل روپوش ، شلوار ، مقنعه یا روسری (به طوری که موها و گردن کاملاً پوشیده شوند) ، کفش و جوراب می‌باشد.
- (۳) لباس فرم کارکنان آموزشی بهداشتی درمانی مذکر شامل روپوش ، شلوار ، کفش و جوراب می‌باشد.
- (۴) لباس بیمار بستری (مؤنث) شامل روسری یا مقنعه ، پیراهن بلند (تا بالای زانو) و شلوار می‌باشد.
- (۵) لباس بیمار بستری (مذکر) شامل پیراهن و شلوار می‌باشد.
- (۶) ضرورتاً در تمام مسیرهای جابجایی بیماران (مؤنث) در داخل یا بین بخش‌ها ؛ شتل بلند و گشاد یا چادر به پوشش بیماران افزوده می‌شود.

### فصل (۲) ضوابط پوشش :

- (۷) لباس بیمار بستری باید حداقل این ویژگی‌ها را تأمین کند : شناسایی آسان ، ارائه خدمات مطلوب درمانی ، برخورداری بیمار از راحتی و آسایش کافی و رعایت کرامت و حریم شخصی بیمار.
- (۸) رعایت تمامی شئون پوشش بدن و الزامات درمانی در داخل اتاق‌های عمل ، رادیولوژی ، آنژیوگرافی و اسکوپ‌ها در لباس‌های ویژه مورد استفاده بیماران (گان) و حین انجام اعمال الزامی است. توجه به این موضوع قبل و بعد از بیهوشی و برای بیماران دچار اختلال حواس ، کاهش سطح هوشیاری یا اختلالات روانی اهمیت دو چندان پیدا می‌کند.

- ۹) لباس فرم بایستی متناسب با حرفه و در رده‌های مختلف ، متحدالشکل باشد.
- ۱۰) در درون بخش‌های بیمارستانی استفاده از هرگونه پوشش غیر حرفه‌ای روی لباس فرم مصوب ممنوع است.
- ۱۱) در بخش‌های ویژه، اتاق عمل ، آنژیوگرافی و فضاهاى استریل و نوزادان ، کارکنان مکلف به پوشیدن لباس مخصوص این بخش‌ها می‌باشند.
- ۱۲) رنگ و مدل لباس فرم و لباس مخصوص بخشهای مذکور در ماده فوق ، متناسب با نیاز و درخواست هر مرکز درمانی باید به تأیید معاونت درمان دانشگاه علوم پزشکی مربوطه برسد.
- ۱۳) روپوش باید سالم ، تمیز، دگمه‌ها بسته ، اطو کشیده ، گشاد و حداقل تا حد زانو با ضخامت مناسب باشد به نحوی که لباس زیر روپوش قابل رویت نباشد. شلوار نباید تنگ ، چسبان ، کشی یا کوتاه ( بالاتراز مچ) باشد.
- ۱۴) کفش باید تمیز، جلو بسته ، قابل شستشو ، پانجه و پاشنه ی پهن باشد و نکات ایمنی متناسب با حرفه ، در آن لحاظ شود و هنگام راه رفتن صدا ندهد.
- ۱۵) زیورآلات در نواحی از بدن که در معرض آلودگی میکربی یا محیطی هستند نباید استفاده شوند.
- ۱۶) استفاده از هر گونه ماده بودار تند یا حساسیت زا در محل کارممنوع می‌باشد.
- ۱۷) ناخن ها باید کوتاه و تمیز و مرتب باشد. استفاده از لاک و رنگ ناخن و ناخن مصنوعی در محیط‌های ارائه خدمات درمانی ممنوع است.
- ۱۸) الصاق کارت شناسایی عکس دار، حاوی نام خانوادگی کامل وحرف اول نام ، سمت فرد و محل خدمت در جلوی لباس به نحوی که براحتی از فاصله ۲ متری قابل خواندن باشد برای تمامی کارکنان در محیط های درمانی الزامی است. طرح ، محتوی و رنگ زمینه ی هر رسته باید به تأیید ادارات حراست و امور نیروی انسانی دانشگاه علوم پزشکی درواحد های دولتی و در سایر واحدها به تأیید کارفرما برسد.
- ۱۹) هرگونه تصویربرداری ، فیلمبرداری و ضبط صدا از بیمار با استفاده از تلفن همراه و غیره بدون اجازه کتبی بیمار ممنوع است.